

Annette Bogø Lyberths tale i anledning af Grønlands nationaldag

Taler

Annette Bogø Lyberth
Direktør, Det Grønlandske Hus i
Odense

Dato

21. juni 2024

Sted

Det Grønlandske Hus i Odense,
Nordatlantisk Promenade 1, 5000
Odense

1 Velkommen til nationaldagen i Det Grønlandske Hus i Odense.

Jeg står her sammen med Ujammi, og vi vil som et bedre par studieværter, forsøge at binde dagen sammen på henholdsvis grønlandsk og dansk.

5

Det betyder ikke, at alt I hører vil blive oversat ord for ord, men at begge sprog vil gøre sig gældende i løbet af dagen på forskellige måder, så man kan følge med, uanset hvilket sprog man er bedst til, og er man så heldig at man kan begge to, så vær beredt på gentagelser, så er I advaret.

10

Jeg har været med til rigtig mange nationaldage i mit liv både i Grønland og i Danmark, men det er første gang jeg er med til en nationaldag som direktør, og jeg må indrømme at det giver lidt sommerfugle i maven. For jeg ved, at det er en stor, højtidelig, vigtig og festlig dag.

15

Selvfølger for alle i Grønland, men også for alle jer der har valgt at bo i Danmark af forskellige grunde, alle jer der har grønlandske rødder, og for alle jer der føler jer knyttet til landet, så det er en stor dag, og kæmpestort for mig at stå her.

20

Sidste år var et stort jubilæums år. Det Grønlandske Hus fyldte 50 år. Husets formand Benny Nybo fejrede sit 25. Års jubilæum, og Nordatlantisk Hus fyldte 10 år.

25

Grunden til jeg nævner det er, at 2024 også er en slags jubilæums år. For i år er det nemlig 10 gang Det Grønlandske Hus kan fejre nationaldag her på havnen i Nordatlantisk Hus. To huse, to institutioner men i tæt forbindelse med hinanden.

30

Da Det Grønlandske Hus stadig lå på Hunderupvej var der gennem årene lavet en tradition for, hvordan nationaldagen blev holdt. Jeg er sikker på mange husker optøget til rådhuset og teltet i haven. Det var hyggelige, dejlige tider, som jeg er glad for vi har haft og kan tænke tilbage på.

35

Men det er også dejligt at bygge nye traditioner op, og det fik vi mulighed for, da Det Grønlandske Hus fik ny adresse i Nordatlantisk Hus, her hvor vi er samlet i dag.

40

Det at vi fik meget mere plads, gør f.eks. at vi kan have flere gæster. Så efterhånden kommer der mellem 3 - 400 mennesker til nationaldagsfesten.

45

Det gør også, at vi har gæster der kommer langvejs fra, så jeg vil gerne sige stort velkommen til alle jer, der bor langt væk - tak for I vælger at komme her, for at fejre dagen, og til de 92 personer der er kommet med vores busser fra Jylland for at være med – velkommen til jer.

50

Fordi nationaldagen er en tradition, betyder det også, at der kommer en fast struktur, så programmet med små variationer og tilpasninger ligner sig selv år for år. Det gør det også i år. Så I kan være ganske rolige. Vi skal både være højtidelige, festlige, spise, synge, danse og møde gode venner.

Men der kommer også et par overraskelser, for det er der også tradition for.

55

Men traditionen tro vil jeg om lidt give ordet til Grethe Schmidt, der er formand for Umiaq og repræsenterer foreningen i bestyrelsen.

60

Grethe vil holde flagtalen, og derefter vil vi hejse flaget, mens vi sammen med Umiaq koret synger flagsangen ”Seqernup qaamanertaa og derefter Nuna Assilassoq.

Når vi har sunget, går vi alle sammen indenfor, hvor der vil være gæstetaler, kor og mere fællessang, så jeg vil bede jer hold fast i det sangark I har fået.

65

Men nu til årets første taler.

Jeg vil gerne byde velkommen til Grethe Schmidt fra Umiaq.

70 **Christoffer Lilleholt**

Velkommen indenfor

75 Vi er nu nået til den del af dagens program, hvor vi har inviteret gode venner til at sige et par ord.

Jeg nævnte før, at vi sidste år fejrede en hel række jubilæer, og at vi også i år kan markere, at det er 10 gang vi holder Grønlands nationaldag i Nordatlantisk Hus.

80

Der er også en anden ting, der er speciel ved årets nationaldag og som vi kan være stolte over og glæde os over både i Nordatlantisk hus og Det Grønlandske Hus.

85

For lidt over tre uger siden fik vi nemlig at vide at H.M. Kong Frederik 10 var blevet protektor for Nordatlantisk Hus.

90 Dermed bekræftede kongen sit engagement og sin kærlighed til rigsfællesskabet, og ikke mindst Grønland som jeg tror, har en helt særlig plads i hans hjerte.

Med protektorater signalerer Kongehuset, at det vi har og det vi gør, er vigtigt! det har værdi! og vi kan være stolte af det tværkulturelle fællesskab vi har opbygger her.

95

Kongen har lovet at besøge os inden for et par år, hvem ved, måske til en nationaldag? I år kan han ikke, ved jeg, fordi han er til EM i fodbold.

100 Den der har venner, er rig, og vi er hver dag omgivet af gode venner, der bruger huset til at mødes, hygge, få en snak eller et godt råd med på vejen.

Vi kender hinanden og selvom vi er en mangfoldig og forskellig gruppe, så er der plads til at alle kan være her, og alle er velkomne. Og ingen dag ser vi det tydeligere end i dag på nationaldagen.

105

Om lidt vil jeg byde velkommen til en rigtig god ven af Det Grønlandske Hus,

nemlig Rådmand for beskæftigelses og Socialforvaltningen Christoffer Lilleholt, der vil holde den første tale på vegne af sin forvaltning og Odense
110 Kommune.

Odense Kommune har gennem årene være en sand ven og en vigtig samarbejdspartner for Det Grønlandske Hus, og har vist både forståelse og interesse for de borgere, der bor i byen med grønlandsk baggrund.
115

Det var skønt, da vi som tidligere nævnt blev inviteret ind på rådhuset, når der var nationaldag.

Men det kan også noget at være vært og selv inviterer kommunen ned til os.
120

Så velkommen i Det Grønlandske Hus Christoffer, jeg giver ordet videre til dig.

Camilla Siezing

125 Foreningslivet har alle de år Det Grønlandske Hus har eksisteret været et omdrejningspunkt for den grønlandske gruppe i Danmark, og det er det stadig.

Foreningslivet er er trædesten og bro mellem Grønland og Danmark.

130 Foreningslivet er fællesskab, netværk og venskab.

Foreningslivet er et lille stykke Grønland i Danmark, som kan give ro i sjælen.

Foreningernes betydning kan ikke fremhæves nok, medlemmerne gør et kæmpe, stort stykke frivilligt arbejde for at skabe sammenhold, bygge bro og give gode oplevelser til andre. Og de gør et fantastisk kulturbevarende arbejde!
135

I disse år oplever foreninger over alt et pres.

140 Tiderne forandrer sig, i hele verden er de sociale medier blevet en samlende faktor, hvilket er godt på mange måder, men man må ikke glemme værdien i at være sammen fysisk, at lave noget sammen, spise sammen, tale sammen og hygge sammen.

145 Derfor er jeg meget glad for at byde vores næste ven og gæstetalers Camilla

Siezing formand for Fællesforeningen Inuit velkommen.

150 Camilla Siezing er en af de ildsjæle der arbejder for at samle og styrke det grønlandske fællesskab i hele landet.

155 Det er f.eks. Inuit, der står for Julehilsen til Grønland, som er et andet, traditionelt, festligt, grønlandsk højdepunkt hvert år, som de fleste af jer kender til, der hvert år samler mange, mange mennesker.

Velkommen Camilla, tak for du kan være her i dag.

Aviaya Andersen

160 Så er vi nået til dagens overraskelse.

165 For et par uger siden så vi i nyhederne, at der var en ung, grønlandsk kvinde der blev nomineret til prisen som årets taler ved ”Talefest Syd” og var i spil til prisen som årets nye stemme. En pris der har til formål at hylde unge, der tør tage ordet og gøre en forskel.

Det kunne vi selvfølgelig ikke lade være med at reagere på.

170 Så vi kontaktede taleren, og spurgte, om hun ville komme og tale til nationaldagen, og det ville hun heldigvis gerne.

Kvinden hedder Aviaya Maria Hjortsbjerg.

175 Den tale Aviaya holdt, satte på en positiv og humoristisk måde fokus på et alvorligt emne, nemlig fordomme mod grønlændere.

180 Der er desværre stadig er mange fordomme om og misforståelser om Grønland, og man møder dem på alle niveau i samfundet - også som ung, grønlandsk studerende i uddannelsessystemet.

Det er selvfølgelig ikke i orden, at vi i 2024 stadig har mennesker der oplever fordomme, og leve med regelmæssigt at blive bedømt negativt på baggrund af etnicitet.

Vi lever i en tid hvor krænkelser bliver taget mere alvorligt end tidligere, og jeg er glad for at statsminister Mette Frederiksen også tager det meget alvorligt.

190 Så alvorligt at hun i maj måned sammen med de grønlandske folketingspolitikere Aaja Chemnitz og Aki-Mathilda Høegh-Dam inviterede 50 unge grønlandske unge til debatmøde på Marienborg med fokus på de fordomme og udfordringer som specifikt møder grønlandske unge, når de er på uddannelse i Danmark for at høre om det fra deres mund.

195 For det er forkert og det skal forandre sig.

Alt hvad vi kan gøre for at ændre det, oplyse om det og modvirke det og påvirke det skal vi gøre – alle sammen.

200 Vi skal ikke lade som om, der ikke er udfordringer og ting der kan forandres og gøres bedre i Grønland, det er der i alle samfund, og vi skal være åbne for dialog, men vi skal være fælles om at fortælle den gode historie om alle de dygtige mennesker og alt det initiativ og udvikling, der er i Grønland.

205 Hvis vi kan gøre det rummeligt, og lære at skelne mellem regulære fordomme og ondskabsfuldt mente nedsættende bemærkninger og så naiv – måske dum - uvidenhed, og hvis vi tilmed kan gøre det med et glimt i øjet, så tror jeg, vi når længst.

210 Derfor er jeg meget glad for, at jeg nu kan byde velkommen til Aviaya Andersen, der er vores 3. gæstetaler - og årets overraskelse,

Aviaya der allerede har markeret sig som en ung stemme, en grønlandsk stemme og en dygtig taler og formidler også om svære emner.

215

Velkommen Aviaya

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

220

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

225

Festtale

Relateret

Aviaya Marie Hjortsbjerg Andersens tale i anledning af Grønlands nationaldag
21. juni 2024

Camilla Siezings tale i anledning af Grønlands nationaldag
21. juni 2024

230

Grethe Schmidts tale i anledning af Grønlands nationaldag
21. juni 2024

Christoffer Lilleholts tale i anledning af Grønlands nationaldag
21. juni 2024

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/annette-bogo-lyberths-tale-i-anledning-af-gronlands-nationaldag>

235

240

245

250

255

260